

GÖZLEM DEFTERİNİZDEN

**Şimdi canlıların çoğalma zamanı...
Onların yavrularını gözlemleyin.**

Adres: TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi Gözlem Defterinizden Köşesi/
Atatürk Bulvarı/No: 221/06100/Kavaklıdere/Ankara

Orgum Benim En İyi Arkadaşım

Benim küçük kırmızı bir orgum var. Orgumun üzerinde otuz tane renkli tuş bulunuyor. Tuşlar, çok güzel görünüyorlar. En üstteki sarı tuşla orgun sesini açıp kapatıyorum. Mavi tuşlara basınca, köpek, kurbağa ve ördek sesleri çıkıyor. Bu sesleri duyunca, ben çok gülüyorum. Bir tuşa bastığımdaysa çaldığım müzik kaydoluyor. Orgumda, "do", "re", "mi" notalarını öğreniyorum. Müzikle uğraşmayı seviyorum. Arkadaşlarıma da dinletiyorum.

Semiha Nur Demircioğlu

Mediha Mahmut Bey İÖO / 1-C / Çamdibi / İzmir

Çok Uzaklardasın Jüpiter

Bir gece, saat 23:00 sularında gözlem yaparken parlak bir gökcsimi ilgimi çekti. Bu cisim, 30 cm'lik teleskopla baktım. Gökcsiminin üzerinde hafif sarımsı ve turuncumsu çizgiler gördüm. Bu gezegenin Jüpiter olduğunu tahmin ettim. Satürn olsaydı, biraz daha küçük olurdu. Jüpiter'in yarısı görünüyordu, zaman geçtikçe karanlık kısmı da aydınlandı. Jüpiter'i gözlemlemeye devam edeceğim.

Burak Çande

Petkim İÖO / 4-B / Körfez / Kocaeli

Yediğimiz Bitkilerin Yabani Türleri de Var!

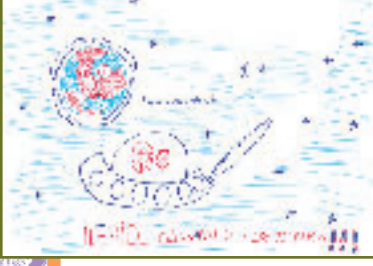
Bir hafta sonu ailemle birlikte köydeki bahçemize gittik. Orada, yenilebilen yabani bitkileri tanıdım ve onları gözlemledim. Örneğin kış mevsiminde bahçeye ekilen ebeğümeci, küçük ve koyu yeşil yapraklıydı. Adeta yaprağının ortası sürmeli gibiydi. Ancak yabani ebeğümeci, daha geniş yapraklı ve açık renkliydi. Yapraklarının üzerindeki küçük, beyaz ve ince tüyler dikkatimi çekti. Yine bahçede yetiştirilen semizotu geniş, parlak ve açık yeşil renkli yapraklı ve düzgün gövdeliydi. Yabani semizotununsa yaygın gövdesinden bir kaç dalı çıkıyordu. Yaprakları daha küçük, sık, mat ve koyu yeşil renkliydi. Bu arada, sarımsağın yapraklarının pırasaya benzediğini farkettim. Üstelik kökü, beyaz kalın ipliklere benziyordu. Bu ipliklerin uçlarındaysa çok sert, beyaz, küre şeklinde yapılar vardı. Tüm bunlar bana çok ilginç geldi. Anladım ki, birçok bitkinin yenilebilen yabani türleri de var.

Çağla Bulut

Hasan Ali Yücel İÖO / 4-A / Tarsus / Mersin

Çevre Sorunlarına Dikkat!

Bir gün, servise okuldan eve giderken, sokakların atıklarla dolu olduğunu fark ettim. Hava, taşıtların egzozlarından çıkan gaz kuyordu. İnsanların çevrelerine özen göstermemeleri nedeniyle dünyamızın büyük bir sorunla karşı karşıya olduğunu düşündüm. Bu konuyu araştırınca hava kirliliğinin sera etkisine neden olduğunu öğrendim. Havadaki zararlı gazlar, güneş ışınlarını emerek dünyanın ısınmasına neden oluyormuş. Bunun bir etkisi de buzullar üzerineymiş. Buzullar eriyormuş. Bunları öğrenince bir kez daha çevreyi temiz tutmanın önemini anladım.

Begüm Özdemir

Melahat Ünügür İÖO / 6-F / Eskişehir

Ağaçlara Aşı!

Babaannemlerin köydeki evlerinin önünde ağaçlar var. Bunlar, limon, zeytin, dut, yenidunya, incir, şeftali, kayısı gibi ağaçlar. Bu ağaçlara aşı yapıldığını öğrenince, bu işi çok merak ettim. Aşıyla, bir bitkinin bir parçası, diğeriyle bir araya getirilerek kaynaştırılıyor. Önce, bitkinin kabuğuyla çıkarılmış odunsu kısımdan küçük bir parça kesilerek aşı gözü elde ediliyor. Sonra bu göz, diğer bitkinin kabuğu çizilmiş bölümüne yerleştiriliyor ve aşı bağıyla bağlanıyor. Bu sırada iki noktaya dikkat ediliyor. Gözün kapatılması, ancak aşı bağının göze değmemesi gerekiyor. Başka aşı çeşitleri de var. Böylece, ağaçların çeşitli biçimlerde aşılansak çeşit çeşit meyve verebildiklerini anladım.

Betül Nam

Hasan Ali Yücel İÖO / 4-A / Tarsus / Mersin

Deniz Kenarındaki Hazine

Hepsi farklı şekilde, hepsi farklı özellikte... Deniz taşlarından söz ediyorum. Bence onlar çok ilginçler! Kimi sarı, kimi kırmızı, kimi yeşil, kimi yuvarlak ya da yumurtaya benziyor. Deniz kenarında taş toplayıp koleksiyon yapmayı çok seviyorum. Bu arada kurumuş, ölmüş ya da kabuğunu terk etmiş hayvanların kabuklarını da topluyorum. Bu kabukları eve getirip onları su dolu bardağın içine koyuyorum ve çıkan hava kabarcıklarını gözlemliyorum. Bu, bana eğlenceli geliyor.

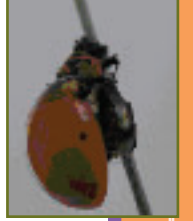
Nihal Dur

Merkez İÖO / 6-B / Milas / Muğla

Uçuç Böceği,

Annen Sana Terlik Pabuç Alacak...

Benim en büyük merakım, bahçede hayvan ve böcekleri incelemek. Her şey, bunu bilen Şengül Teyzemin, doğum günümde bana "Uğur Böceği" adlı bir kitap armağan etmesiyle başladı. O kitabı ilgiyle okudum, çok beğendim. İlkbahar gelince önce 1-2, sonra yüzlerce uçuç böceği gözlemlerdim. Turuncu, sarı ve kırmızı renkte olduklarını gördüm. Üzerlerinde siyah benekler de vardı. Uçuç böceklerinin larva, yani yavruyken tırtıla benzediklerini bilmiyordum. Babama bir larva gösterdiğimde bunun bir uçuç böceği olduğuna inanmamıştı. Sonra ona kitapta uçuç böceği larvasının resmini gösterince bana inandı. Benim uçuç böceklerine ilgimi gören Vedat Amca, deney yapmam için bitlerle dolu bir bitkisini bana verdi. Ben de birkaç larvayı bu bitki üzerine koyarak her gün inceledim. Bitlerle beslenen larvalar günden güne büyümeye başladı. Bir ay sonra bitkide larvaların yerine pupalar buldum. Bir hafta sonra da pupalardan minik sarı renkte uçuç böceklerinin çıktığını gözlemlerdim. Sarı renkli bu böcekler, bir saat kadar sonra kırmızı, siyah benekli yetişkin uçuç böceklerine dönüştüler. Gözlemlerim bitince, uçuç böceklerini dışarıya, bahçeye bıraktım. İlkbahar günü kırlarda yürürken ince saplı bitkilere dikkatle bakın, şanslıysanız uçuç böceği larvalarını ve pupalarını siz de görebilirsiniz.

Elif Kıdeys

ODTÜ İÖO / 4-A Sınıfı / Erdemli / Mersin